

ประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง

เรื่อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและกรรมการบริหารพรรคกิจสังคม

ด้วยพรรคกิจสังคมได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า ได้จัดประชุมใหญ่สามัญ ประจำปี ๒๕๕๑ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๑ และที่ประชุมได้มีมติ ดังนี้

๑. ยกเลิกข้อบังคับพรรคกิจสังคม พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ข้อบังคับพรรคกิจสังคม พ.ศ. ๒๕๕๑ แทน

ข้อบังคับพรรคกิจสังคม พ.ศ. ๒๕๕๑

โดยที่เป็นการสมควรที่จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อบังคับพรรคกิจสังคม พ.ศ. ๒๕๓๐ เพื่อให้การดำเนินกิจการทางการเมืองเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

คณะกรรมการบริหารพรรคโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่จึงได้ประกาศใช้ข้อบังคับพรรคกิจสังคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้ เรียกว่า “ข้อบังคับพรรคกิจสังคม พ.ศ. ๒๕๕๑”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกข้อบังคับพรรคกิจสังคม พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ข้อบังคับพรรคกิจสังคม พ.ศ. ๒๕๕๑ แทน ตั้งแต่วันที่ได้รับการตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับจากนายทะเบียนพรรคการเมือง

หมวด ๑

ชื่อ เครื่องหมาย ที่ตั้งสำนักงานใหญ่

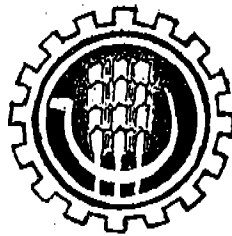

ข้อ ๓ พรรคนี้มีชื่อว่า “พรรคกิจสังคม” เขียนชื่อย่อว่า กส. เรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า “SOCIAL ACTION PARTY” และเรียกชื่อย่อภาษาอังกฤษว่า SAP.

ข้อ ๔ เครื่องหมายพรรคและความหมาย

(๑) เครื่องหมายของพรรคเป็นรูปวงกลม วงกลมนอกเป็นรูปฟันเฟือง วงกลมในมีรูปเศวตฉัตรอยู่ด้านล่าง ตรงกลางเป็นรูปรวงข้าวที่กำลังเติบโตสามรวง

(๒) ตรายางเครื่องหมายของพรรคสำหรับประทับรับรองเอกสารของพรรค เป็นเครื่องหมายย่อในลักษณะเดียวกันตามข้อ (๑) หากแต่ใช้สีเดียวล้วน และสีพื้นของเครื่องหมายไม่มีด่างภาพ

เครื่องหมายของพรรคตาม (๑) ตรายางเครื่องหมายของพรรคตาม (๒)

ข้อ ๕ สำนักงานใหญ่ของพรรค ตั้งอยู่เลขที่ ๑๒๖ ถนนสามเสน ๒๘ ซอยของครักษ์ แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

การโยกย้ายที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของพรรค ให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการบริหารพรรค โดยมติเห็นชอบไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๖ สาขาพรรคกิจสังคมที่ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งขึ้น ณ ที่ใดให้เรียกชื่อว่า “พรรคกิจสังคม สาขา.....” โดยมีชื่อของท้องถิ่นนั้นต่อท้าย

ข้อ ๗ ปรัชญามูลฐานและอุดมการณ์พรรค คือ

(๑) ดำเนินกิจการทางการเมืองเพื่อให้สังคมของไทยเป็นชาติประชาธิปไตย ที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และธำรงรักษาสถาบันแห่งชาติ

(๒) สร้างสังคมให้เป็นสังคมที่มีความผาสุกภายใต้กรอบของคุณธรรม โดยมีรัฐบาลที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และมีความรับผิดชอบ

(๓) ส่งเสริมและคุ้มครองเสรีภาพของปัจเจกชนดำรงความเสมอภาคในกฎหมาย อำนวยความเสมอภาคในโอกาส และกระจายรายได้และประโยชน์อื่น ๆ อย่างเป็นธรรม

(๔) ดำเนินกิจการทางการเมือง เพื่อให้ประชาชนมีปัจจัยในการดำรงชีวิต อย่างมีคุณภาพ อันจะนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดี

(๕) ส่งเสริมและสนับสนุน การพัฒนาของประชาสังคมให้มีความเข้มแข็ง ทางด้านการเมือง

ข้อ ๘ นโยบายพรรค ได้แก่ การดำเนินกิจการทางการเมือง เพื่อสร้างสังคมให้เป็นสังคมที่มีความเป็นธรรมและผาสุก ตามแนวปรัชญามูลฐานและอุดมการณ์ของพรรค โดยการสร้างเสถียรภาพทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและการพัฒนาสังคมให้มีความสามารถพึ่งตนเองได้ และสามารถบรรลุศักยภาพสูงสุดในการแข่งขันในประชาคมโลก

หมวด ๒

สมาชิกภาพ

ข้อ ๙ สมาชิกของพรรคมีสามประเภท คือ

- (๑) สมาชิกกิตติมศักดิ์
- (๒) สมาชิกสามัญ
- (๓) สมาชิกสมทบ

ข้อ ๑๐ บุคคลที่เข้าเป็นสมาชิกของพรรคต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ ในวันสมัครเข้าเป็นสมาชิก
- (๓) มีความศรัทธาในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น

ประมุข และอุดมการณ์ของพรรค

ข้อ ๑๑ บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ มิให้รับเข้าเป็นสมาชิกพรรค

- (๑) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (๒) วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๓) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง
- (๔) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

ข้อ ๑๒ สมาชิกกิตติมศักดิ์ ได้แก่ ผู้มีอุปการะคุณหรือมีคุณวุฒิพิเศษ ซึ่งคณะกรรมการบริหารพรรคได้มีมติเชิญเป็นสมาชิก

ข้อ ๑๓ สมาชิกสามัญ ได้แก่ สมาชิกที่ยื่นใบสมัครต่อเลขาธิการพรรคหรือเลขาธิการสาขาพรรค และคณะกรรมการบริหารพรรคอนุมัติให้รับเข้าเป็นสมาชิกได้

การสมัครเป็นสมาชิกสามัญ ต้องมีสมาชิกสามัญลงชื่อรับรองอย่างน้อยสองคน
ข้อ ๑๔ สมาชิกสมทบ ได้แก่ สมาชิกที่ยื่นใบสมัครต่อสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรของพรรค เลขาธิการพรรค เลขานุการสาขาพรรค และหัวหน้าพรรคหรือ
เลขาธิการพรรคอนุมติให้รับเข้าเป็นสมาชิกของพรรคได้

ข้อ ๑๕ สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก นับแต่วันที่ยื่นหนังสือลาออกต่อหัวหน้าพรรค

(๓) เป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่นในขณะเดียวกัน

(๔) คณะกรรมการบริหารพรรคมีมติให้พ้นจากความเป็นสมาชิกตาม

ข้อ ๒๔ (๔)

(๕) ถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุด ทั้งนี้ เว้นแต่ความผิดลหุโทษหรือ
ความผิดที่มีกำหนดโทษชั้นลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

(๖) ไม่ชำระค่าบำรุงตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

กรณีสมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงเพราะเหตุใน (๖) การขอกลับเป็น
สมาชิกใหม่ จะกระทำได้หลังจากชี้แจงเหตุผลต่อคณะกรรมการบริหารพรรคจนเป็น
ที่พอใจแล้ว

(๗) ขาดคุณสมบัติตามข้อ ๑๐

(๘) มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๑

(๙) พรรคต้องเลิกไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

(๑๐) ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรค

สมาชิกที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลงแล้วให้เลขาธิการพรรคจำหน่ายชื่อออกจากทะเบียน
สมาชิกของพรรค

หมวด ๓

คำบำรุง

ข้อ ๑๖ สมาชิกสามัญจะต้องชำระค่าบำรุง

อัตราค่าสมาชิก กำหนดวันเวลาและวิธีการชำระค่าบำรุงของสมาชิกให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

สมาชิกกิตติมศักดิ์ และสมาชิกสมทบ ไม่ต้องชำระค่าบำรุง

หมวด ๔

สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก

ข้อ ๑๗ สมาชิกสามัญมีสิทธิ ดังต่อไปนี้

(๑) มีสิทธิแสดงความคิดเห็น อันเป็นประโยชน์ภายในกรอบของกฎหมาย และข้อบังคับพรรค

(๒) มีสิทธิได้รับคัดเลือกจากพรรคให้เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งทุกระดับ

(๓) มีสิทธิได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งปฏิบัติกิจการทางการเมืองแทนพรรค

(๔) เป็นตัวแทนหรือมีตัวแทนเข้าร่วมการประชุมของพรรค

(๕) ลงคะแนนเสียงในการประชุมตามข้อบังคับพรรค

(๖) ได้รับเลือกเป็นกรรมการบริหารพรรค กรรมการสาขาพรรคหรือกรรมการอื่น ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรค

(๗) มีสิทธิอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคจะมีมติเป็นกรณีไป

ข้อ ๑๘ สมาชิกกิตติมศักดิ์มีสิทธิเข้าร่วมประชุมชี้แจงแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมใหญ่ของพรรคได้และมีสิทธิอื่นๆ ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

สมาชิกสมทบมีสิทธิแสดงความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อพรรคได้ และมีสิทธิอื่นๆ ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

ข้อ ๑๙ สมาชิกมีหน้าที่ ดังนี้

(๑) ร่วมรับผิดชอบต่อเสถียรภาพของพรรค

(๒) ยึดมั่นอุดมการณ์ของพรรค เผยแพร่อุดมการณ์ นโยบาย ผลงาน และกิจการของพรรค

(๓) สนับสนุนสมาชิกพรรคผู้ที่พรรคได้พิจารณาส่งลงสมัครรับเลือกตั้งทุกระดับ

(๔) ตรวจสอบ และรายงานพฤติกรรมของสมาชิกที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่พรรค ต่อคณะกรรมการบริหารพรรค

หมวด ๕

หน้าที่และความรับผิดชอบของพรรคต่อสมาชิกและประชาชน

ข้อ ๒๐ พรรคมีความรับผิดชอบต่อสมาชิกและประชาชน ดังนี้

(๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคคลให้มีความรู้ความชำนาญในวิชาชีพทุกสาขาอาชีพ

(๒) ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกแก่สมาชิกและประชาชนภายใต้กรอบแห่งกฎหมายและข้อบังคับ

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของสมาชิกและประชาชนในการกำหนดนโยบายในการดำเนินกิจการทางการเมือง

(๔) ช่วยเหลือสมาชิกและประชาชนซึ่งได้รับความเดือดร้อน จากการกระทำที่ไม่เป็นธรรมจากหน่วยงานของรัฐ

(๕) ส่งเสริมและปลูกฝังความสำนึกทางการเมืองเพื่อให้สมาชิกและประชาชนเกิดความเข้าใจจนเกิดความศรัทธาในระบอบประชาธิปไตย อันจะนำไปสู่การพัฒนาความเข้มแข็งทางการเมืองของประชาชน

หมวด ๖

วินัยและจรรยาบรรณของสมาชิก

ข้อ ๒๑ เพื่อให้สมาชิกร่วมกันพัฒนาพรรคให้เป็นพรรคการเมืองที่มีคุณภาพเป็นที่ศรัทธาและไว้วางใจของประชาชน จึงกำหนดแนวทางในการปฏิบัติตนของสมาชิก ดังนี้

(๑) สมาชิกต้องปฏิบัติตามนโยบาย ข้อบังคับ มติคณะกรรมการบริหารพรรค คำสั่งโดยชอบของคณะกรรมการบริหารพรรคหรือประกาศของพรรคอย่างเคร่งครัด

(๒) สมาชิกต้องไม่ประพฤติตนฝ่าฝืนกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี เป็นที่เสื่อมเสียแก่พรรค

(๓) สมาชิกต้องไม่กระทำการใดๆ ที่ทำให้เกิดความแตกแยกสามัคคีในพรรค

(๔) สมาชิกต้องไม่วิพากษ์วิจารณ์สมาชิกด้วยกัน หรือองค์การบริหารของพรรคต่อบุคคลภายนอกในทางที่เสียหาย

(๕) สมาชิกต้องไม่ใช้ความเป็นสมาชิกไปแสวงหาประโยชน์อันมิชอบด้วยกฎหมายและศีลธรรมอันดี สำหรับตนเองหรือเพื่อผู้อื่น

หมวด ๗

การกล่าวโทษ และลงโทษสมาชิก

ข้อ ๒๒ สมาชิกคนใดกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนวินัยและจรรยาบรรณของสมาชิกอันนำมาซึ่งความเสียหายต่อพรรค ฝ่าฝืนข้อบังคับพรรค ระเบียบหรือคำสั่งโดยชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค จะต้องได้รับโทษตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมีมติกำหนดตามข้อ ๒๔

ข้อ ๒๓ การกล่าวโทษ สมาชิกคนใดที่ได้กระทำการใดๆ อันเป็นการก่อให้เกิดความเสียหายแก่พรรค ตามข้อ ๒๑ อาจทำได้โดยกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่ง หรือสมาชิกไม่น้อยกว่ายี่สิบคนลงลายมือชื่อทำเป็นหนังสือยื่นต่อคณะกรรมการบริหารพรรค

เมื่อคณะกรรมการบริหารพรรคได้รับคำกล่าวหาตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้แต่งตั้งกรรมการบริหารพรรคอย่างน้อยสามคนเป็นคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรคเพื่อพิจารณาและมีมติโดยเร็ว

ข้อ ๒๔ กรณีสมาชิกกระทำความผิดตามข้อ ๒๑ ต้องได้รับโทษดังนี้

(๑) ตักเตือน

(๒) ภาคทัณฑ์

(๓) ตัดสิทธิบางประการหรือทั้งหมด ที่พึงมีในฐานะสมาชิกตามข้อบังคับ

(๔) ให้ออกจากความเป็นสมาชิก

กรณีการลงโทษสมาชิกตาม (๔) ถ้าสมาชิกผู้นั้นดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่ต้องพ้นจากสมาชิกภาพเพราะเหตุไปดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นใดในคราวเดียวกัน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จะกระทำได้อีกแต่โดยที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรค และจะต้องมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของคณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดของพรรค และการลงมติให้ลงคะแนนเสียงโดยวิธีลับ แต่ทั้งนี้สมาชิกมีสิทธิที่จะอุทธรณ์ต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ตามกระบวนการที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

หมวด ๘

การดำเนินกิจการในทางการเมืองของพรรค

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๒๕ ให้มีกรรมการคณะหนึ่งเป็นคณะกรรมการบริหารพรรค ซึ่งเป็นองค์หลักในการบริหารพรรคโดยเลือกตั้งจากสมาชิกสามัญซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ในที่ประชุมใหญ่จำนวนไม่เกินสี่สิบห้าคน ประกอบด้วย

- (๑) หัวหน้าพรรค
- (๒) รองหัวหน้าพรรค
- (๓) เลขานุการพรรค

(๔) รองเลขาธิการพรรค

(๕) เทรียญฎิการพรรค

(๖) โฆษกพรรค

(๗) กรรมการอื่นๆ

ข้อ ๒๖ ในการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคให้ดำเนินการโดยที่ประชุมใหญ่ตามลำดับ ดังนี้

(๑) เลือกตั้งหัวหน้าพรรคหนึ่งคน ในการเสนอชื่อผู้เป็นหัวหน้าพรรคต่อที่ประชุมใหญ่ต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

(๒) ให้ที่ประชุมใหญ่กำหนดจำนวนของคณะกรรมการบริหารพรรคตามข้อ ๒๕ พรรคหนึ่ง

(๓) ให้หัวหน้าพรรคที่ได้รับเลือกตั้งใหม่เสนอชื่อบุคคลที่เห็นสมควรให้เป็นกรรมการบริหารพรรคในตำแหน่งต่างๆ ต่อที่ประชุมใหญ่โดยคำนึงถึงความอาวุโสทางการเมือง ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ความเหมาะสม และการเสียสละให้กับพรรค จำนวนกึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรค ซึ่งที่ประชุมใหญ่ได้กำหนดตาม (๒)

(๔) ให้สมาชิกที่เข้าร่วมประชุมใหญ่เป็นผู้เสนอชื่อสมาชิกเพื่อให้ที่ประชุมใหญ่เลือกเป็นกรรมการบริหารพรรคในส่วนที่เหลือจนครบจำนวนตามที่ที่ประชุมใหญ่กำหนด

ในการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคตาม (๔) พึงคำนึงถึงการให้มีผู้แทนจากภาคต่างๆ โดยทั่วถึงกัน

ผู้ถูกเสนอชื่อเป็นกรรมการบริหารพรรคไม่จำเป็นต้องอยู่ในที่ประชุมใหญ่ก็ได้ แต่ผู้เสนอชื่อกับผู้รับรองและผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งต้องอยู่ในที่ประชุมใหญ่

ข้อ ๒๗ ให้คณะกรรมการบริหารพรรคอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีหรือจนกว่าจะมีการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ ซึ่งจะจัดให้มีขึ้นภายในเก้าสิบวันนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไป

ข้อ ๒๘ กรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดจากสมาชิกภาพ

(๔) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) จงใจหรือเจตนาละเลยการแสดงรายการบัญชีทรัพย์สิน - หนี้สิน ต่อทางราชการ

(๖) ขาดการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคสามครั้งติดต่อกัน

(๗) ที่ประชุมใหญ่พรรคมีมติด้วยคะแนนเสียงสองในสามขององค์ประชุมให้พ้นจากตำแหน่ง

(๘) เมื่อมีการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารชุดใหม่ตามข้อ ๒๗

(๙) เมื่อหัวหน้าพรรคลาออกให้คณะกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

(๑๐) ตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคว่างลงสองในสามของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคทั้งหมดให้กรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

เมื่อตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคว่างลงเพราะเหตุตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ให้หัวหน้าพรรคมีอำนาจแต่งตั้งกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งที่เหมาะสมเข้าทำหน้าที่แทนจนครบวาระของผู้ที่พ้นจากตำแหน่ง แต่ถ้าตำแหน่งหัวหน้าพรรคว่างลงเพราะเหตุตาม (๑) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ให้รองหัวหน้าพรรคลำดับต้นทำหน้าที่แทน และให้มีอำนาจเรียกประชุมใหญ่ เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งหัวหน้าพรรคว่างลง เว้นแต่อายุตำแหน่งหัวหน้าพรรคเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

ในกรณีตำแหน่งหัวหน้าพรรคว่างลงตาม (๒) (๕) (๑๐) ให้รองหัวหน้าพรรคลำดับต้นทำหน้าที่แทนและให้มีอำนาจในการเรียกประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ภายในสามสิบวัน

หากเกิดกรณีอื่นอันเป็นเหตุให้คณะกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะหรือครบวาระและนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ข้างต้น ให้หัวหน้าพรรคมีอำนาจในการเรียกประชุมใหญ่เพื่อดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ภายในสี่สิบห้าวัน

ในกรณีที่มีเหตุให้คณะกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้คณะกรรมการบริหารพรรคที่พ้นจากตำแหน่งอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่านายทะเบียนพรรคการเมืองจะตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่

ข้อ ๒๕ คณะกรรมการบริหารพรรคมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

(๑) ดำเนินกิจการของพรรคให้เป็นไปตามนโยบายพรรค ขอบบังคับพรรค และมติของที่ประชุมใหญ่พรรค

(๒) ออกกฎระเบียบและจัดตั้งหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบายพรรคและข้อบังคับพรรค

(๓) กำหนดวิธีการคัดเลือกสมาชิกพรรค เพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกสภาท้องถิ่น ตลอดจนการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

(๔) พิจารณาจัดสรรเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในส่วนของพรรคและของผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคโดยไม่เกินวงเงินที่คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือนายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด ดังนี้

(ก) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อโดยจัดสรรเป็นจำนวนรวม ซึ่งพิจารณาตามจำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งที่พรรคยื่นเสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(ข) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง โดยจัดสรรให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคเป็นรายบุคคล

(๕) ควบคุมไม่ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเกินกว่าวงเงินที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง

(๖) ดำเนินการและปฏิบัติการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๗) ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งหรือถอดถอนคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ของพรรค คณะผู้บริหารพรรค คณะที่ปรึกษาพรรค คณะกรรมการต่างๆ ของพรรค คณะกรรมการรัฐสภาของพรรค คณะกรรมการประสานงานและคณะอนุกรรมการต่างๆ ของพรรค

(๘) อนุมัติและขุดเบิกการจัดตั้งสาขาพรรคและองค์กรเสริมสร้างพรรค

(๕) อำนวยความสะดวกต่าง ๆ และกระทำการหรือสั่งการใด ๆ เพื่อให้การดำเนินงานของพรรคเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเพื่อส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของพรรค

(๑๐) กำหนดให้มีการประชุมใหญ่พรรคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และรายงานกิจการด้านต่าง ๆ ต่อที่ประชุมใหญ่พรรค

(๑๑) จัดหาทุนและดูแลทรัพย์สินต่าง ๆ ตลอดจนบริหารการเงินและทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดของพรรคและสาขาพรรค

(๑๒) พิจารณารับบุคคลเข้าเป็นสมาชิกพรรคและพิจารณาไกล่เกลี่ยสมาชิกพรรค

(๑๓) แต่งตั้งและถอดถอนผู้ปฏิบัติงานของพรรคในกิจกรรมต่าง ๆ ของพรรค และคณะทำงานเฉพาะกิจทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

(๑๔) จัดตั้งแผนกต่าง ๆ ของพรรคตามสมควร เพื่อดำเนินการตามนโยบายของพรรคและให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ ลูกจ้างประจำ หรือชั่วคราว

(๑๕) แต่งตั้งหรือถอดถอนนายทะเบียนของพรรค ผู้อำนวยการสำนักงานใหญ่พรรค รองโฆษกพรรค ผู้ช่วยเหรัญญิกพรรค ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานใหญ่พรรคหรือตำแหน่งอื่นตามที่เห็นสมควร

(๑๖) กำหนดอำนาจหน้าที่ให้กรรมการบริหารพรรคและผู้ปฏิบัติงานของพรรคปฏิบัติ

(๑๗) อำนาจหน้าที่อื่นที่คณะกรรมการบริหารพรรคเห็นสมควร ซึ่งไม่ขัดต่อกฎหมาย และกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของพรรค

ข้อ ๓๐ กรรมการบริหารพรรคแต่ละตำแหน่งมีอำนาจหน้าที่ดังนี้
หัวหน้าพรรค

(๑) เป็นผู้แทนของพรรคตามกฎหมาย และเป็นผู้รับผิดชอบในกิจการทั้งปวงของพรรค

(๒) เป็นประธานของคณะกรรมการบริหารพรรคและเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค ตลอดจนดำเนินการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค

(๓) เป็นผู้เรียกประชุมใหญ่ของพรรคตามความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค และเป็นประธานของที่ประชุมใหญ่พรรค ตลอดจนดำเนินการประชุมใหญ่พรรค

(๔) เป็นผู้เรียกประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคและเป็นประธานของที่ประชุมตลอดจนเป็นผู้ดำเนินการประชุมดังกล่าว

(๕) เป็นผู้ลงนามประกาศนโยบายของพรรค ข้อบังคับพรรค กฎ ระเบียบมติของพรรค และคำสั่งพรรค

(๖) มีสิทธิยับยั้งมติของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค คณะกรรมาธิการของพรรคหรือคณะกรรมการอื่นๆ เพื่อขอให้มีการทบทวนมติในกรณีที่มีความจำเป็น แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสามวันซึ่งหากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่ามติของที่ประชุมนั้นมีผลใช้บังคับ

(๗) ในกรณีที่มีความจำเป็นในการดำเนินการทางการเมืองให้มีอำนาจปฏิบัติการในนามของพรรคได้โดยความเห็นชอบของกรรมการบริหารพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้นและให้ถือว่าการดำเนินการนั้นเป็นมติพรรค

(๘) อำนาจอื่นๆ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายและข้อบังคับพรรค
รองหัวหน้าพรรค มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบตามที่หัวหน้าพรรคหรือคณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

เลขาราชการพรรค

(๑) เป็นผู้ตรวจสอบและกำกับดูแลกิจการทั้งปวงของพรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมายและให้รับผิดชอบโดยตรงจากหัวหน้าพรรคหรือรองหัวหน้าพรรค ในกิจการที่หัวหน้าพรรคมอบหมายให้ปฏิบัติ

(๒) เป็นผู้เสนอรายงานต่อคณะกรรมการบริหารพรรค ที่ประชุมร่วมคณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคและที่ประชุมใหญ่พรรค

(๓) เป็นเลขานุการของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค ที่ประชุมร่วมคณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคและที่ประชุมใหญ่พรรค

(๔) เป็นผู้กำกับดูแลการบริหารงานของสำนักงานใหญ่พรรค
รองเลขาราชการพรรค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ ตามที่เลขาราชการพรรค หรือ
คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

เหรัญญิกพรรค มีหน้าที่ในการควบคุมรายรับ - รายจ่ายเงิน บัญชี ทรัพย์สิน
หนี้สินและงบการเงินของพรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

โฆษกพรรค มีหน้าที่

(๑) แลกเปลี่ยนที่ประชุมของพรรค และแถลงกิจการต่างๆ ของพรรค

(๒) ประชาสัมพันธ์งานของพรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย
กรรมการอื่นๆ มีอำนาจหน้าที่ตามที่หัวหน้าพรรคหรือคณะกรรมการบริหารพรรค
มอบหมาย

ส่วนที่ ๒

คณะที่ปรึกษาพรรค

ข้อ ๓๑ ให้มีประธานที่ปรึกษาพรรค และคณะที่ปรึกษาพรรคขึ้นมากณะหนึ่ง
มีจำนวนตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคจะเห็นสมควร คณะที่ปรึกษาพรรคนี้

ประกอบด้วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค ผู้อาวุโสของพรรค ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้มีประสบการณ์ในสาขาวิชาการต่างๆ และผู้มีอุปการคุณที่สนับสนุนทางด้านกิจกรรมแก่พรรค

ข้อ ๓๒ คณะที่ปรึกษาพรรคมีวาระอยู่ในตำแหน่งตามวาระเช่นเดียวกับ คณะกรรมการบริหารพรรค เว้นแต่ลาออกหรือถึงแก่กรรม หรือคณะกรรมการบริหารพรรคมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

ข้อ ๓๓ คณะที่ปรึกษาพรรคมีหน้าที่ดังนี้

(๑) คณะที่ปรึกษาพรรคอาจได้รับเชิญให้เข้าร่วมประชุมร่วมกับคณะกรรมการบริหารพรรค แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค เว้นแต่จะเป็นสมาชิกสามัญของพรรค และได้รับการร้องขอจากที่ประชุม

(๒) คณะที่ปรึกษาพรรคเสนอแนวความคิดเห็นต่อหัวหน้าพรรค หรือ กรรมการบริหารพรรคได้ทุกโอกาส

(๓) การเสนอความคิดเห็นหรือการให้คำปรึกษาใดๆ เป็นการกระทำเพื่อ อุดมการณ์ และให้บรรลุนโยบายของพรรค

(๔) คณะที่ปรึกษาพรรคจะจัดให้มีการประชุมหรือภายในพรรคยอมกระทำได้ ภายใต้การสนับสนุนจากพรรค โดยความเห็นชอบของหัวหน้าพรรคหรือเลขาธิการพรรค

ส่วนที่ ๓

คณะผู้บริหารพรรค

ข้อ ๓๔ คณะผู้บริหารพรรค

(๑) ให้คณะผู้บริหารพรรคเป็นองค์กรหลักในการดำเนินกิจกรรมของพรรค เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดและมติของคณะกรรมการบริหารพรรค

(๒) หัวหน้าพรรคแต่งตั้งคณะผู้บริหารพรรคจากกรรมการบริหารพรรค โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค คณะผู้บริหารพรรคมีจำนวนไม่เกินเจ็ดคนประกอบด้วย

- (ก) หัวหน้าพรรค
- (ข) รองหัวหน้าพรรค
- (ค) เลขานุการพรรค
- (ง) รองเลขานุการพรรค
- (จ) กรรมการอื่นๆ

ทั้งนี้ หัวหน้าพรรคอาจเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลและตำแหน่งได้ตามความเหมาะสม แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารพรรค

(๓) คณะผู้บริหารพรรคมีวาระอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระของคณะกรรมการบริหารพรรค เว้นแต่พ้นจากตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคตามข้อ ๒๘

ข้อ ๓๕ คณะผู้บริหารพรรค มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) เป็นองค์กรหลักในการทำงานประจำในนามของคณะกรรมการบริหารพรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

(๒) ควบคุมและกำกับดูแลการดำเนินกิจการของพรรคให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

(๓) เสนอรายงานในปัญหาทั้งปวงต่อคณะกรรมการบริหารพรรคเพื่อดำเนินการต่อไป

(๔) ประสานงานกับสมาชิกพรรค กลุ่มการเมือง หรือองค์กรทางการเมืองต่างๆ

(๕) ออกระเบียบและกำหนดแนวทางการบริหารงานของพรรคตลอดจนวางระเบียบด้านการเงินและทรัพย์สินของพรรค โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค

ส่วนที่ ๔

คณะกรรมการการของพรรค

ข้อ ๓๖ ให้มีคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ของพรรคในด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง สังคม วัฒนธรรม การทหาร การต่างประเทศ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการอาจตั้งเพิ่มตามความเหมาะสมและให้สอดคล้องกับโครงสร้างของรัฐและระเบียบการบริหารราชการแผ่นดิน

ข้อ ๓๗ การแต่งตั้งคณะกรรมการการของพรรค

(๑) ให้คณะกรรมการบริหารพรรคให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ของพรรค

(๒) คณะกรรมการแต่ละคณะประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการ รองประธานไม่เกินสามคนและเลขานุการหนึ่งคน นอกจากนั้น ประธานคณะกรรมการแต่ละคณะอาจจัดหาผู้ปฏิบัติงานเพิ่มเติมได้อีกตามความเหมาะสม

(๓) คณะกรรมการฝ่ายต่างๆ มีวาระอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระของคณะกรรมการบริหารพรรค เว้นแต่ลาออกหรือถึงแก่กรรม หรือคณะกรรมการบริหารพรรคมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

ข้อ ๓๘ คณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ของพรรค มีหน้าที่ดังนี้

(๑) ศึกษาและพิจารณาปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นและพร้อมที่จะบรรยายสรุปข้อศึกษาและข้อพิจารณานั้นๆ ต่อคณะกรรมการบริหารพรรค

(๒) ศึกษาและพิจารณาตลอดจนติดตามการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลและเตรียมการในการเสนอข้อคิดเห็นนั้นต่อคณะกรรมการบริหารพรรคและต่อสาธารณชนหรือต่อรัฐสภาและรัฐบาลตามโอกาสและความเหมาะสม

(๓) เป็นองค์กรจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้แก่สมาชิกและสาธารณชนในนามของพรรค

ข้อ ๓๕ เอกสารข้อความที่เกิดจากคณะกรรมการบริหารพรรค ให้ถือเป็นสิทธิของพรรค หากผู้ใดนำไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวโดยมิได้รับการยินยอมจากพรรคแล้วย่อมผิดวินัยของพรรคอย่างร้ายแรง

ส่วนที่ ๕

คณะกรรมการรัฐสภาของพรรค

ข้อ ๔๐ คณะกรรมการรัฐสภาของพรรคแต่งตั้งโดยคณะกรรมการบริหารพรรค ประธานคณะกรรมการรัฐสภาของพรรคเป็นผู้เลือกกรรมการและกำหนดจำนวนของคณะกรรมการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค

คณะกรรมการรัฐสภาของพรรคมีวาระอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระของคณะกรรมการบริหารพรรค เว้นแต่ลาออกหรือถึงแก่กรรมหรือคณะกรรมการบริหารพรรคมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

ข้อ ๔๑ คณะกรรมการรัฐสภาของพรรค มีหน้าที่ดังนี้

(๑) พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ญัตติ กระทั่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคก่อนเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรค สภาผู้แทนราษฎร หรือรัฐสภา

(๒) ประสานงานกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรครวมทั้งประสานงาน
ต่างๆ ในกิจการด้านรัฐสภา ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

(๓) รวบรวมเอกสารต่างๆ จากรัฐสภาเพื่อการศึกษาและติดตามบทบาท
ของรัฐสภาให้ทันกับสถานการณ์ทางการเมือง

หมวด ๕

สำนักงานพรรค

ส่วนที่ ๑

สำนักงานใหญ่พรรค

ข้อ ๕๒ สำนักงานใหญ่พรรคเป็นศูนย์กลางในการปฏิบัติงานต่างๆ ของพรรค
อยู่ในการกำกับดูแลของเลขาธิการพรรคโดยมีผู้อำนวยการสำนักงานใหญ่พรรคและ
ผู้ช่วยสามคน เป็นผู้รับผิดชอบ

ข้อ ๕๓ สำนักงานใหญ่พรรคประกอบด้วยหน่วยงานดังนี้
ฝ่ายบริหารมีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

(๑) งานการเงินและบัญชี

(ก) จัดทำบัญชีรับจ่ายเงินของพรรค

(ข) จัดทำงบประมาณประจำปีของพรรค

(ค) จัดทำงบการเงินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

พรรคการเมือง

(ง) จัดกิจกรรมหาทุน

(๒) งานประชาสัมพันธ์

- (ก) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างภาพลักษณ์ที่ดีของพรรค
- (ข) เสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างมวลสมาชิก
- (ค) รับเรื่องราวร้องทุกข์ และติดตามผล
- (ง) จัดทำแผนประชาสัมพันธ์พรรคทั้งในยามปกติและในการรณรงค์

หาเสียงเลือกตั้ง

(๓) งานธุรการ

- (ก) บริการในการจัดบันทึกข้อมูล รับ - ส่งเอกสาร
- (ข) อำนวยความสะดวกในกิจการประชุมพรรค
- (ค) จัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน
- (ง) ดูแลความสะอาดเรียบร้อยและความปลอดภัยของสำนักงาน

ฝ่ายการเมืองมีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

(๑) งานสมาชิก

- (ก) รับสมัครสมาชิก ทำบัตร จัดเก็บทะเบียนประวัติ
- (ข) การจัดตั้งสาขาพรรคหรือองค์การเสริมสร้างพรรค

(๒) งานกิจการสภา

- (ก) รวบรวมเรื่องจากการประชุมของรัฐสภา และกรรมาธิการ
- (ข) รวบรวมและติดตามวาระการประชุมของรัฐสภา และผลการประชุม

ของรัฐสภา

- (ค) จัดทำเอกสารกับคณะกรรมการของพรรคและกรรมการรัฐสภา

ของพรรค

(๓) งานประสาน

(ก) ประสานงานสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรรมการบริหารพรรค
ผู้บริหารพรรค กรรมการของพรรค กรรมการต่างๆ ตลอดจนสมาชิกพรรค

(ข) เตรียมเอกสารต่างๆ เพื่อตอบโต้ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง
ฝ่ายวิชาการมีหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

(๑) งานนโยบายและแผน

(ก) จัดการประชุมสัมมนาทุกระดับของพรรค

(ข) จัดทำบันทึกและรายงานการประชุม

(ค) ประสานงานกับส่วนราชการ และพรรคการเมืองอื่นๆ ตลอดจน
องค์กรเอกชน

(ง) จัดทำแผนงบประมาณเพื่อสนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่น

(๒) งานกฎหมาย

(ก) ร่างกฎหมาย ญัตติ หรือกระทู้

(ข) ติดตามการดำเนินการยกร่างกฎหมายต่างๆ

(ค) งานบริการด้านกฎหมาย

(ง) ให้คำแนะนำทางกฎหมาย

(๓) งานข้อมูล

(ก) เตรียมข้อมูลอภิปรายให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรรมการ
บริหารพรรค ผู้บริหารพรรค กรรมการของพรรค กรรมการต่างๆ ตลอดจน
สมาชิกพรรค

(ข) จัดทำเอกสารวิชาการต่างๆ

(ค) จัดเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน

(ง) จัดงานห้องสมุดการเมือง

(จ) จัดระบบบริการข้อมูลแก่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกพรรค และประชาชนโดยทั่วไปด้วยความรวดเร็ว

หน่วยงานดังกล่าวข้างต้น เลขาธิการพรรคอาจเสนอให้มีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความจำเป็นของงาน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค

ส่วนที่ ๒

สำนักงานสาขาพรรค

ข้อ ๔๔ ให้มีสำนักงานสาขาพรรคเป็นหน่วยงานในการปฏิบัติงานต่างๆ ของพรรคในท้องที่ที่พรรคได้จัดตั้งสาขาพรรค โดยอยู่ในการกำกับดูแลของหัวหน้าสำนักงานสาขาพรรค ตามความเห็นชอบของคณะกรรมการสาขาพรรค

ข้อ ๔๕ สำนักงานสาขาพรรค มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

(๑) งานการเงินและบัญชี

(ก) จัดทำบัญชีรับจ่ายเงินของสาขาพรรค

(ข) จัดทำงบประมาณประจำปีของสาขาพรรค

(ค) จัดทำงบการเงินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

พรรคการเมือง

(๒) งานประชาสัมพันธ์

(ก) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจการของสาขาพรรคและให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชนในท้องถิ่น

(ข) รับเรื่องร้องทุกข์และติดตามผล

(ค) จัดทำโครงการและแผนงานในการดำเนินกิจการของสาขาพรรค

(๓) งานสมาชิก

(ก) รับสมัครสมาชิกพรรคเพื่อจัดส่งให้สำนักงานใหญ่พรรคดำเนินการต่อไป

(ข) จัดทำทะเบียนสมาชิกพรรคในท้องที่ไว้เป็นเบื้องต้น

(ค) ประสานงานกับสำนักงานใหญ่พรรคและสมาชิกพรรค เพื่อดำเนินการกิจกรรมของพรรค

(๔) งานธุรการ

(ก) จัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน

(ข) ดูแลความสะอาดเรียบร้อยและความปลอดภัยของสำนักงาน

(ค) บริการจัดบันทึกข้อมูล รับ - ส่งเอกสาร

หมวด ๑๐

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกสมาชิกเพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อและแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

ข้อ ๕๖ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไปในแต่ละครั้ง ให้คณะกรรมการบริหารพรรคแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยความสะดวกเลือกตั้งทั่วไป จำนวน

ไม่น้อยกว่าห้าคนเพื่อทำหน้าที่คัดเลือกสมาชิกพรรคที่เหมาะสมและมีคุณสมบัติถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ และแบบแบ่งเขตเลือกตั้งให้ครบตามจำนวนที่กฎหมายได้กำหนดไว้

ข้อ ๔๗ ในการพิจารณาคัดเลือกสมาชิกพรรคเพื่อส่งลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในนามของพรรคทั้งแบบบัญชีรายชื่อและแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง โดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังนี้

(๑) ให้สำนักงานใหญ่ของพรรค มีหน้าที่ในการรับสมัครสมาชิกพรรคผู้ประสงค์ที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งในแบบบัญชีรายชื่อหรือแบบแบ่งเขตเลือกตั้งเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการอำนวยการเลือกตั้งทั่วไปพิจารณาคัดเลือก

(๒) ให้คณะกรรมการอำนวยการเลือกตั้งทั่วไป พิจารณาคัดเลือกสมาชิกพรรคซึ่งเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติถูกต้องตามกฎหมาย มีความรู้ ความสามารถเพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในนามของพรรค

ข้อ ๔๘ การตัดสินใจของคณะกรรมการอำนวยการเลือกตั้งทั่วไปที่คัดเลือกบุคคลลงสมัครรับเลือกตั้งให้ถือเป็นที่สุด เว้นแต่คณะกรรมการบริหารพรรคจะได้มีมติเป็นอย่างอื่นก็ให้ถือเอาตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคได้มีมติ

ข้อ ๔๙ สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่างให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๕๐ ในการเลือกตั้งคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ให้คณะกรรมการสาขาพรรคประจำเขตหรือท้องที่ และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคที่ได้รับเลือกตั้งในท้องถิ่นเป็นผู้พิจารณา แล้วแจ้งคณะกรรมการบริหารพรรคเพื่อพิจารณาคัดไป ในกรณีที่ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือไม่มีการจัดตั้งสาขาพรรคในท้องถิ่นนั้น ให้คณะกรรมการบริหารพรรคเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบ

หมวด ๑๑

การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภาและสมาชิกสภาท้องถิ่น

ข้อ ๕๑ ภายหลังจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไปในแต่ละครั้ง ให้หัวหน้าพรรคเรียกประชุมบรรดาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคในโอกาสแรก ที่สามารถกระทำได้ก่อนเปิดประชุมรัฐสภาครั้งแรกเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ด้านรัฐสภา

ข้อ ๕๒ การเสนอหรือรับรองร่างพระราชบัญญัติ ญัตติ หรือการเสนอ กระทำเรื่องใดๆ ที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือนโยบายพรรคและข้อบังคับพรรค ตลอดจน การอภิปรายการลงมติในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร หรือรัฐสภา ให้เป็นไปตามมติ ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค

คณะกรรมการบริหารพรรคอาจมีมติให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรค ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ เว้นแต่มตินั้นจะขัดหรือแย้งกับกฎหมายหรือ ข้อบังคับพรรคหรือหลักการพื้นฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ข้อ ๕๓ การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกที่เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือองค์กร ปกครองอื่น ๆ ซึ่งประชาชนเป็นผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งให้ใช้ข้อบังคับหมวดนี้โดยอนุโลม

หมวด ๑๒

แผนและการกำหนดเวลาในการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง

ข้อ ๕๔ แผนและกำหนดระยะเวลาในการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองใน ท้องที่ใด หรือเขตเลือกตั้งใดให้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารพรรค

เป็นผู้พิจารณาอนุมัติจัดตั้งตามความประสงค์ของสมาชิกสามัญในท้องที่หรือเขตเลือกตั้งนั้นๆ ตั้งแต่หนึ่งร้อยคนขึ้นไป แต่ทั้งนี้ในคราวแรกต้องจัดตั้งสาขาพรรคไม่น้อยกว่าภาคละหนึ่งสาขาภายในระยะเวลาที่กำหนดในกฎหมาย

ข้อ ๕๕ ภายใต้บังคับข้อ ๕๔ การดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคในท้องที่ใดหรือเขตเลือกตั้งใด ให้ดำเนินการจัดตั้งเป็นศูนย์ประสานงานพรรคประจำท้องที่หรือเขตเลือกตั้งนั้นๆ ก่อนจนกว่าจะครบหนึ่งปี จึงสามารถขออนุญาตต่อคณะกรรมการบริหารพรรคจัดตั้งเป็นสาขาพรรค

ในกรณีการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง มีความจำเป็นหรือคณะกรรมการบริหารพรรคได้พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ดำเนินการขอจัดตั้งในท้องที่หรือเขตเลือกตั้งนั้นมีความพร้อมและเหมาะสม คณะกรรมการบริหารพรรคอาจอนุมัติจัดตั้งเป็นสาขาพรรคเลยก็ได้

ข้อ ๕๖ เมื่อดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคในคราวแรกได้ครบภาคละไม่น้อยกว่าหนึ่งสาขาแล้ว ภายในกำหนดระยะเวลาห้าปี ให้คณะกรรมการบริหารพรรค พิจารณาจัดตั้งสาขาพรรคขึ้นอีกภาคละไม่น้อยกว่าหนึ่งสาขา

ข้อ ๕๗ เมื่อคณะกรรมการบริหารพรรคได้อนุมัติให้ท้องที่ใดหรือเขตเลือกตั้งใดจัดตั้งสาขาพรรคได้ ให้มีหนังสือแจ้งต่อตัวแทนของสาขาพรรคนั้น เพื่อดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคเป็นครั้งแรกภายในหกสิบวัน และเมื่อสาขาพรรคได้เลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคแล้วให้หัวหน้าพรรคแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวันเพื่อดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

ข้อ ๕๘ ให้มีคณะกรรมการสาขาพรรคคณะหนึ่ง ซึ่งเลือกตั้งจากสมาชิกสามัญในสาขาพรรคนั้นจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคนและไม่เกินสิบห้าคน โดยที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งประกอบด้วย

- (๑) ประธานสาขาพรรค
- (๒) รองประธานสาขาพรรค
- (๓) เลขานุการสาขาพรรค
- (๔) รองเลขานุการสาขาพรรค
- (๕) เกรียนุญิกสาขาพรรค
- (๖) โฆษกสาขาพรรค
- (๗) กรรมการอื่นๆ ของสาขาพรรค

กรรมการสาขาพรรคอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี แต่เมื่อพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว มีสิทธิได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการได้อีก

ข้อ ๕๕ ภายใต้งบข้อ ๕๔ ให้ที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคกำหนดจำนวนคณะกรรมการสาขาพรรค

ในการเลือกตั้งกรรมการสาขาพรรค ให้เลือกประธานสาขาพรรคเป็นลำดับแรก แล้วเลือกรองประธานสาขาพรรคหนึ่งคน และกรรมการสาขาพรรคอื่นๆ รวมแล้วไม่เกินสิบห้าคน

การเสนอชื่อบุคคลที่จะได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการสาขาพรรค จะต้องมิผู้รับรองไม่น้อยกว่าห้าคน ผู้รับรองและผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งต้องอยู่ในที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค

ข้อ ๖๐ ให้ประธานสาขาพรรคเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งกรรมการที่ได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามข้อ ๕๔ (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗)

คณะกรรมการสาขาพรรค อาจกำหนดตำแหน่งอื่นใดเพิ่มเติมก็ได้ แล้วให้ประธานสาขาพรรคแต่งตั้งกรรมการที่ได้รับเลือกตั้งตามข้อ ๕๔ (๗) ดำรงตำแหน่งตามที่กำหนด

ข้อ ๖๑ ให้คณะกรรมการสาขาพรรคที่ได้รับเลือกตั้งตามข้อ ๕๘ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามนโยบาย ข้อบังคับพรรค และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

(๒) เผยแพร่นโยบาย กิจกรรมของพรรค และจัดหาสมาชิกพรรคเพิ่มเติม

(๓) จัดให้มีทะเบียนสมาชิกในเขตท้องที่ไว้เป็นเบื้องต้น

(๔) จัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและงบการเงินของสาขาพรรคและรับรองงบการเงินประจำปี ของสาขาพรรคเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรคภายในสี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

(๕) จัดให้มีการเผยแพร่ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกพรรคและประชาชนโดยทั่วไป

(๖) เสนอแนะข้อขัดข้องและแนวทางแก้ไขที่สาขาพรรคได้ประสบต่อพรรคเพื่อพิจารณา

(๗) เสนอชื่อนุคคลที่จะเข้ารับสมัครเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นอื่นๆ ตามกฎหมายในเขตสาขาพรรคนั้นๆ

(๘) จัดทำแผนงานโครงการและรายงานผลการบริหารงานของสาขาพรรคเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรคทุกรอบสามเดือน และภายในหกสิบวันนับแต่สิ้นปีปฏิทิน

ข้อ ๖๒ คณะกรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ลาออก

(๒) ครบวาระ

(๓) ตำแหน่งกรรมการสาขาพรรคว่างลงสองในสามของกรรมการทั้งหมด

(๔) คณะกรรมการบริหารพรรคสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง

เมื่อมีเหตุคณะกรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้ประธานสาขาพรรคหรือรองประธานสาขาพรรคผู้ทำหน้าที่แทนในกรณีที่ประธานสาขาพรรคไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้มีอำนาจเรียกประชุมใหญ่สาขาพรรคเพื่อดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่ภายในสี่สิบห้าวัน

ข้อ ๖๓ กรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) คณะกรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งตามข้อ ๖๒

(๓) ลาออก

(๔) คณะกรรมการบริหารพรรคสั่งให้พ้นตำแหน่ง

(๕) ขาดจากสมาชิกภาพ

(๖) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ข้อ ๖๔ ให้ประธานสาขาพรรคและกรรมการสาขาพรรคอีกหนึ่งคนเป็นผู้แทนสมาชิกของสาขานั้นเข้าร่วมประชุมใหญ่ของพรรค หากประธานสาขาพรรคไม่สามารถมาร่วมประชุมใหญ่ได้ให้มอบหมายให้รองประธานสาขาพรรคหรือกรรมการสาขาพรรคคนใดคนหนึ่งมาร่วมประชุมใหญ่ของพรรคแทนก็ได้

ข้อ ๖๕ ให้จัดการประชุมใหญ่สาขาพรรคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งเพื่อแถลงผลงานในรอบปี และรับรองงบการเงินประจำปีของสาขาพรรคภายในสามสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

หมวด ๑๓

การประชุม

ส่วนที่ ๑

การประชุมใหญ่

ข้อ ๖๖ คณะกรรมการบริหารพรรคต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญของพรรคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ส่วนการประชุมใหญ่วิสามัญอาจมีได้เมื่อคณะกรรมการบริหารพรรคเรียกประชุม หรือเมื่อกรรมการบริหารพรรคจำนวนไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้นเข้าชื่อร้องขอเป็นหนังสือต่อหัวหน้าพรรคให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญ

หนังสือร้องขอให้ระงับโดยชัดแจ้งว่าประสงคิให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ เพื่อพิจารณาเรื่องใดและด้วยเหตุผลเร่งด่วนประการใด

เมื่อมีผู้เข้าชื่อร้องขอให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการบริหารพรรคเรียกประชุมภายในสี่สิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือให้เรียกประชุม

คณะกรรมการบริหารพรรคเป็นผู้กำหนดวัน เวลา สถานที่ และระเบียบวาระการประชุมใหญ่ แต่สำหรับการประชุมใหญ่วิสามัญที่กรรมการบริหารพรรคเข้าชื่อกันขอให้เรียกประชุม ระเบียบวาระให้เป็นไปตามมติของผู้ให้เรียกประชุม

ข้อ ๖๗ มติของผู้ที่ขอให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ ต้องเสนอต่อหัวหน้าพรรค พร้อมกับลายมือชื่อของผู้ขอให้เรียกประชุม

ข้อ ๖๘ การประชุมใหญ่สามัญหรือวิสามัญประกอบด้วยสมาชิกพรรคดังต่อไปนี้

- (๑) กรรมการบริหารพรรค
- (๒) สมาชิกของพรรคที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในขณะนั้น
- (๓) สมาชิกที่เป็นรัฐมนตรีในขณะนั้น
- (๔) ผู้แทนของสาขาพรรคตามข้อ ๖๔ ในกรณีที่มีสาขาพรรค

ข้อ ๖๕ ในการประชุมใหญ่ต้องมีสมาชิกตามข้อ ๖๔ มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง จึงจะเป็นองค์ประชุม

การลงมติให้ถือเสียงข้างมากของสมาชิกที่มาประชุม ในกรณีที่มีเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมชี้ขาด

ข้อ ๗๐ ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานในที่ประชุมใหญ่ ถ้าหัวหน้าพรรคไม่มาประชุม ให้รองหัวหน้าพรรคลำดับต้นทำหน้าที่แทน ถ้ารองหัวหน้าพรรคลำดับต้นไม่มาให้รองหัวหน้าพรรคลำดับถัดมาทำหน้าที่แทน ถ้ารองหัวหน้าพรรคไม่อยู่ในที่ประชุมให้คณะกรรมการบริหารพรรคที่มาประชุมเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นประธาน และให้เลขาธิการพรรคทำหน้าที่เป็นเลขานุการในที่ประชุม แต่ถ้าเลขาธิการพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ก็ให้รองเลขาธิการพรรคเป็นเลขานุการในที่ประชุม แต่ถ้าเลขาธิการพรรคและรองเลขาธิการพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ก็ให้กรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งแล้วแต่กรณีทำหน้าที่แทน

ข้อ ๗๑ กิจการดังต่อไปนี้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่เท่านั้น

- (๑) การเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรค
- (๒) การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรค
- (๓) เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคหรือกรรมการบริหารพรรค
- (๔) รับรองงบการเงินประจำปีของพรรค
- (๕) กิจการอื่นตามกฎหมายบัญญัติหรือประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

กำหนด

ข้อ ๑๒ คำบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่ทุกราว ให้หัวหน้าพรรคแจ้ง กำหนดการประชุมให้สมาชิกพรรคทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันโดยให้ระบุวัน เวลา สถานที่ และระเบียบวาระการประชุมด้วย

ส่วนที่ ๒

การประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๑๓ ให้มีการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคอย่างน้อยสี่เดือนต่อครั้ง และหัวหน้าพรรคเป็นผู้กำหนดวัน เวลา และสถานที่ประชุม หรือเรียกประชุมพิเศษ อีกริ่ได้ตามความจำเป็นหรือตามคำขอจากกรรมการบริหารพรรคจำนวนไม่น้อยกว่า หนึ่งในสี่ของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคทั้งหมดร่วมกันขอให้เปิดประชุมเป็น พิเศษในการขอให้มีการประชุมพิเศษจะต้องมีวาระหรือประเด็นที่จะประชุมเพื่อขอมติ อย่างชัดเจน

ข้อ ๑๔ การประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค ต้องมีกรรมการบริหารพรรค มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคที่มีอยู่ในขณะนั้น จึงจะเป็นองค์ประชุม ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานที่ประชุม ถ้าหัวหน้าพรรคไม่มา ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ประธานได้ ก็ให้รองหัวหน้าพรรคคนใดคนหนึ่ง ทำหน้าที่ประธานที่ประชุมแทน และให้เลขาธิการพรรคเป็นเลขานุการในที่ประชุมแต่ถ้า เลขาธิการพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ก็ให้รองเลขาธิการพรรคคนใด คนหนึ่งทำหน้าที่แทน

ข้อ ๑๕ มติของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค ให้ถือเสียงเกินกว่า กึ่งหนึ่งของที่ประชุม

ส่วนที่ ๓

การประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ข้อ ๑๖ ในสมัยประชุมรัฐสภา หัวหน้าพรรคอาจเรียกประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคได้ตามความจำเป็น และให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานที่ประชุม ถ้าหัวหน้าพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ก็ให้รองหัวหน้าพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานที่ประชุมแทนและให้เลขานุการพรรคเป็นเลขานุการในที่ประชุม แต่ถ้าเลขานุการพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ก็ให้รองเลขานุการพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน

ข้อ ๑๗ การประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุมและมติที่ประชุมให้ถือเสียงเกินกึ่งหนึ่งของที่ประชุม

ส่วนที่ ๔

การประชุมร่วม

คณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค

ข้อ ๑๘ ในสมัยประชุมรัฐสภา หัวหน้าพรรคหรือเลขานุการพรรคอาจเรียกประชุม คณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค ได้ตามความจำเป็น และให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานที่ประชุม ถ้าหัวหน้าพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ก็ให้รองหัวหน้าพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธาน

ที่ประชุมแทนและให้เลขธิการพรรคเป็นเลขานุการในที่ประชุมแต่ถ้าเลขธิการพรรค
ไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ก็ให้รองเลขธิการพรรคคนใดคนหนึ่ง
ทำหน้าที่แทน

ข้อ ๑๘ การประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ของพรรคต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรค
และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม

ข้อ ๘๐ มติที่ประชุมให้ถือเสียงเกินกึ่งหนึ่งของที่ประชุม

ส่วนที่ ๕

การประชุมคณะกรรมการอื่น ๆ

ข้อ ๘๑ การประชุมคณะกรรมการอื่น ๆ ให้ดำเนินการตามความจำเป็นและ
เหมาะสม

ข้อ ๘๒ การประชุมคณะกรรมการอื่น ๆ จะต้องมีการในคณะนั้น ๆ
มาร่วมประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดในคณะนั้น ๆ จึง
จะเป็นองค์ประชุม และมติที่ประชุมให้ถือเสียงเกินกึ่งหนึ่งของที่ประชุม

ส่วนที่ ๖

การประชุมใหญ่สาขาพรรค

ข้อ ๘๓ คณะกรรมการสาขาพรรคต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญสาขาพรรค
อย่างน้อย ปีละหนึ่งครั้ง ส่วนการประชุมวิสามัญอาจมีได้เมื่อคณะกรรมการสาขาพรรค

เรียกประชุม หรือเมื่อกรรมการสาขาพรรคจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน คณะกรรมการสาขาพรรค เท่าที่มีอยู่ในขณะนั้นเข้าชื่อร้องขอเป็นหนังสือต่อประธาน สาขาพรรค ให้มีการประชุมวิสามัญ

หนังสือร้องขอให้ระบุโดยชัดแจ้งว่าประสงค์ให้เรียกประชุมวิสามัญ เพื่อ พิจารณาเรื่องใดและด้วยเหตุผลเร่งด่วนอย่างไร

เมื่อมีการเข้าชื่อร้องขอให้เรียกประชุมวิสามัญตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ สาขาพรรคเรียกประชุมภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือให้เรียกประชุม

คณะกรรมการสาขาพรรคเป็นผู้กำหนดวัน เวลา สถานที่ และระเบียบวาระ การประชุมใหญ่ แต่สำหรับการประชุมวิสามัญที่กรรมการสาขาพรรคเข้าชื่อกันขอให้ เรียกประชุม ระเบียบวาระให้เป็นไปตามญัตติของผู้ขอให้เรียกประชุม

ข้อ ๘๔ ญัตติของผู้ที่ให้เรียกประชุมวิสามัญ ต้องเสนอต่อประธานสาขาพรรค พร้อมกับลายชื่อของผู้ขอให้เรียกประชุม

ข้อ ๘๕ การประชุมใหญ่สามัญ หรือวิสามัญสาขาพรรค ประกอบด้วย สมาชิกสาขาพรรคดังต่อไปนี้

- (๑) กรรมการสาขาพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง
- (๒) สมาชิกสามัญในเขตท้องที่นั้นที่ได้รับเชิญจากคณะกรรมการสาขาพรรค

ข้อ ๘๖ ในการประชุมใหญ่สาขาพรรคต้องมีสมาชิกตามข้อ ๘๕ มาประชุม ไม่น้อยกว่าห้าสิบคน จึงจะเป็นองค์ประชุม

การลงมติให้ถือเสียงข้างมากของสมาชิกที่ประชุม ในกรณีที่มีเสียงเท่ากันให้ ประธานในที่ประชุมชี้ขาด

ข้อ ๘๗ ให้ประธานสาขาพรรคเป็นประธานในที่ประชุมสาขาพรรค ถ้าประธานสาขาพรรคไม่มาประชุม ให้รองประธานสาขาพรรคทำหน้าที่แทน ถ้ารองประธานสาขาพรรคไม่มาหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้คณะกรรมการสาขาพรรคที่มาประชุมเลือกกรรมการสาขาพรรคคนใดคนหนึ่งเป็นประธานที่ประชุมและให้เลขานุการสาขาพรรคทำหน้าที่เป็นเลขานุการในที่ประชุม แต่ถ้าเลขานุการสาขาพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ก็ให้รองเลขานุการสาขาพรรคทำหน้าที่แทน

ข้อ ๘๘ กิจการดังต่อไปนี้ให้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคเท่านั้น

(๑) กิจการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง หรือกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือตามประกาศของคณะกรรมการเลือกตั้ง

(๒) รับรองงบการเงินประจำปีสาขาพรรค

(๓) เลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคหรือกรรมการสาขาพรรค

ข้อ ๘๙ คำบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่สาขาพรรคทุกคราว ให้ประธานสาขาพรรคแจ้งกำหนดการประชุมให้สมาชิกพรรคทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน โดยให้ระบุ วัน เวลา สถานที่ประชุมและระเบียบวาระการประชุมด้วย

ส่วนที่ ๗

การประชุมคณะกรรมการสาขาพรรค

ข้อ ๙๐ ให้มีการประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคอย่างน้อยสี่เดือนต่อครั้ง และประธานสาขาพรรค เป็นผู้กำหนดวัน เวลา ประชุม หรือเรียกประชุมเป็นพิเศษ อีกทั้งได้ตามความจำเป็น หรือตามคำขอจากคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวนเกินกว่า

กึ่งหนึ่งรวมกันขอให้เปิดประชุมเป็นพิเศษ ในการขอให้มีการเปิดประชุมพิเศษจะต้องมีวาระหรือประเด็นที่จะประชุมเพื่อขอมติอย่างชัดเจน

ข้อ ๕๑ การประชุมคณะกรรมการสาขาพรรค ต้องมีกรรมการสาขาพรรค มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการสาขาพรรคที่มีอยู่ในขณะนั้น จึงจะเป็นองค์ประชุม ให้ประธานสาขาพรรคเป็นประธานที่ประชุม แต่หากประธานสาขาพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ประธานได้ก็ให้รองประธานสาขาพรรคทำหน้าที่แทนและให้เลขานุการสาขาพรรค เป็นเลขานุการในที่ประชุม แต่ถ้าเลขานุการสาขาพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ก็ให้รองเลขานุการสาขาพรรคทำหน้าที่แทน

ข้อ ๕๒ มติของที่ประชุมคณะกรรมการสาขาพรรค ให้ถือเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของที่ประชุม

หมวด ๑๔

การบริหารการเงินและทรัพย์สินและการจัดทำบัญชี ของพรรคและสาขาพรรค

ข้อ ๕๓ พรรคอาจมีรายได้ดังต่อไปนี้

- (๑) รายได้จากคำบำรุงของสมาชิก
- (๒) รายได้จากการบริจาคโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย
- (๓) รายได้หรือรายรับจากกิจการอื่น ๆ ที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย
- (๔) รายรับจากเงินสนับสนุนที่ได้จากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง